

Prevence pracovních úrazů

Obvyklý druh pracovního úrazu – uklouznutí, zakopnutí a pády na stejné úrovni

Proč dochází k uklouznutím, zakopnutím a pádům na stejné úrovni?

Pády na stejné úrovni, tedy uklouznutí a zakopnutí, se mohou stát každému z nás, a to kdekoli, bez ohledu na věk, profesi a zdravotní stav, a představují vysoký podíl pracovních úrazů, zejména těch závažných.

K **uklouznutí** dochází, když je příliš malé tření nebo přilnavost mezi obuví a pochůzným povrchem. Přilnavost mezi podlahou a osobou se náhle sníží a nohy se začnou pohybovat rychleji než horní část těla. Nejčastější příčinou uklouznutí je mokrá nebo kluzká podlaha. K **zakopnutí** dochází, když noha narazí na překážku nebo dojde ke kontaktu nohy s vysoce členitým povrchem, což má za následek ztrátu rovnováhy a pravděpodobný pád. Během pohybu se jedna noha zastaví, ale horní část těla se vlivem setrvačnosti nadále snaží pohybovat vpřed.

Hlavními rizikovými faktory jsou mimo jiné nerovná a/nebo nestabilní podlaha, svažité terény, přítomnost překážek, nepřehlednost/nepořádek v ručním nářadí, zásuvkách a pracovním zařízení, zarůstání nebezpečných míst plevelem, nutnost přemísťovat břemena.

K pracovním úrazům způsobeným pádem na stejné úrovni dochází zejména při úkonech prováděných v průmyslu, stavebnictví, obchodě a zemědělství.

Plánování BOZP

Řízení BOZP a hodnocení rizik na pracovišti by mělo zohledňovat všechny tyto aspekty a zahrnovat všechny zaměstnance zapojené do výrobního procesu.

Hodnocení rizik by mělo zohlednit podmínky, za nichž zaměstnanci vykonávají své úkoly.

Hodnocení rizik:

– Musí zohledňovat rizika, kterým jsou zaměstnanci vystaveni v průběhu výrobního procesu. Například nerovnosti terénu způsobené průjezdem strojů a pracovních zařízení, svahy, kameny, přítomnost plevelu, který takové překážky zakrývá, sklizňové nádoby (koše, bedny, palety), ruční nebo mechanický přesun těchto nádob, nakládání a vykládání, dopravní prostředky a další.

– Mělo by určit zavedení ochranných a preventivních opatření, která přispívají k vyloučení nebo snížení rizika pádu na stejné rovině a jejichž účinnost lze při následném přehodnocení změřit.

Zastavte úrazy dříve, než ony zastaví vás!

Kampaň SLIC 2024 – Pracovní úrazy

Popis závažného pracovního úrazu – pád na stejné úrovni

- Zaměstnanec, který utrpěl úraz, zaměstnávala společnost provádějící ruční sklizeň hroznů pomocí ručních nůžek do plastových beden.
- Aby byla sklizeň co nejvýnosnější, byly v prostoru mezi řádky vinné révy předem rozmístěny bedny.
- Po naplnění jedné z beden se zaměstnanec přesunul, aby si vzal prázdnou bednu. Při přemístění zakopl o nerovnost v půdě, která vznikla tím, že tudy dříve projel traktor, a která byla nyní zakryta plevelem rostoucím mezi řádky.
- Po zakopnutí o nerovnost v půdě ztratil zaměstnanec rovnováhu a při následném pádu narazil bederní částí zad do prázdné bedny a zlomil si pravou ruku.

Během vyšetřování pracovního úrazu se zjistilo, že:

- Pracoviště mělo poměrně nerovný terén, který vznikl v důsledku průjezdu traktoru touto oblastí při předchozích pracích, konkrétně při fytosanitárních ošetřeních prováděných za vlhka.
- Půdní nerovnosti zakrýval zhruba 30 cm vysoký plevel.
- V prostoru mezi řádky byly rozptýleny plastové bedny, přičemž jejich rozmístění nebylo pravidelné.
- Zaměstnanec měl na sobě vhodnou bezpečnostní obuv.

Co bylo příčinou pracovního úrazu?

- Obecné a nedostatečné hodnocení rizik, které se zabývá pouze rizikem muskuloskeletálních poruch spojených s nesprávným držením těla při sklizení.
- Nedostatečné informování/školení zaměstnanců o rizicích, ochranných a preventivních opatřeních.
- Absence opatření k likvidaci plevele, k udržování vegetačního pokryvu a špatná organizace prostoru, kde se hrozny sklízely.

Ochranná a preventivní opatření

Odstraňování a údržba plevele v prostoru mezi řádky, kde se provádí ruční sklizeň, a to pomocí traktoru s mechanickým drtičem nebo zařízením pro chemickou likvidaci, které usnadňují odstranění nerovností půdy a snižují riziko pádu na stejné úrovni.

Zapravení plevele do půdy v technicky správném okamžiku, a to použitím traktoru se zařízením, které plevel zapraví do půdy a sníží stávající půdní nerovnosti.

Zvláštní školení/informace pro zaměstnance o rizicích spojených s uklouznutím, zakopnutím a pádem na stejné úrovni.

Uspořádání a uložení prázdných beden tak, aby byly co nejbližší linii révových stonků a nebyly nesystematicky rozmístěny v prostoru mezi liniemi.

Další informace:

https://www.hsa.ie/eng/Publications_and_Forms/Publications/Information_Sheets/Preventing_Slips_Trips_and_Falls_at_Work_2017.pdf

[Informační list 14 – Prevence uklouznutí, zakopnutí a pádů při práci | Agentura EU-OSHA pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci \(europa.eu\)](#)

Zastavte úrazy dříve, než ony zastaví vás!